

Matej Hriberšek:

Po Plinijevem nebu in Zemlji

Zbirka *Historia scientiae*

Ljubljana 2013: Založba ZRC, 806 strani, 2 zemljevida, ISBN 978-961-254-462-1

Nekaj mesecev za prevodom prvih šestih knjig Plinijevega Naravoslovja, ki so kot enotno delo izšle z naslovom Naravoslovje 1: Kozmologija in geografija, je pri isti založbi in v isti zbirki izšla še spremna študija prevajalca Mateja Hriberška s podrobnimi pojasnili, indeksom, opisi virov in dvema zemljevidoma.

Knjiga ima nad 800 strani in je več kot dvakrat debelejša od prevoda prvih šestih knjig.

Sprva sta prevajalec in založba načrtovala, da bodo pojasnila dopolnjevala prevod v opombah pod črto. Med prevajanjem pa so se pojasnila tako namnožila, da bi preveč obremenila prevod. Zato sta se prevajalec in urednik odločila za posebno knjigo. Tako se bralec lahko povsem posveti prevodu, če pa ga kakšna podrobnost posebej zanima, si pojasnilo lahko prebere v tej posebni knjigi.

Knjigo sestavlja 6 poglavij: Posvetilna stran, Knjigi na pot, Seznam kratic in virov, Seznam Plinijevih virov, Komentar ter Imensko in stvarno kazalo. Najobsežnejše, dobri dve tretjini knjige, je peto poglavje, Komentar, s 562 stranmi pojasnil, ločenih po posameznih Plinijevih šestih knjigah.

Pojasnila se nanašajo predvsem na predstavitev zgodovinskih dogodkov, zgodovinskih in geografskih predstavitev mest, pokrajin, rek in drugih geografskih pojavov, primerjave prevodnih različic imen in primerjave rokopisnih različic besedil. Navedena so tudi številna sklicevanja na besedilo znotraj Naravoslovja ter na druge grške in latinske pisce.

Prevajalec ugotavlja, da je imel izjemno velike težave pri lastnih osebnih in zemljepisnih imenih, predvsem pri slovenjenju in zemljepisni legi, zato se je za dodatno pomoč obrnil na jezikoslovce, zgodovinarje, arheologe, geografe in druge strokovnjake, ki se jim v poglavju Knjigi na pot tudi poimensko zahvaljuje in celo pravi: »... Čeprav je komentar avtorsko delo spodaj podpisanega, je končni rezultat plod skupinskega dela ...«.

In res, osrednje poglavje knjige bi bilo bistveno težje razumljivo, če knjiga ne bi imela posebnega poglavja Imensko in stvarno kazalo, kjer so zapisana tudi lastna in zemljepisna imena v izvirni in slovenjeni obliki, in dveh zemljevidov z vrisanimi imeni in legami krajev na predlistu in nekaterih drugih geografskih pojavov, predvsem dežel in morij, na zalistu. Zemljevida je izdelal Oddelek za tematsko kartografijo Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU.

Tako si bralec lažje umesti in predstavlja določene dogodke, osebe in kraje, omenjene v prevodu Plinijevega Naravoslovja, za geografje pa je prostorska umestitev seveda še posebej pomembna.

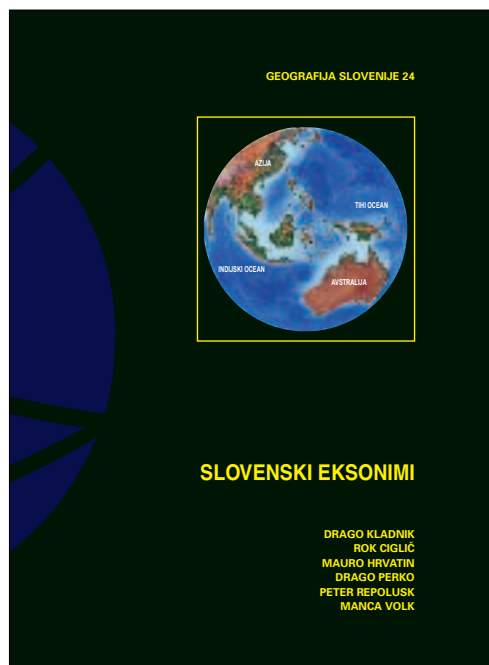
Knjiga je nastajala v okviru triletnega projekta, ki ga je financirala Javna agencija za knjigo Republike Slovenije. V tem projektu sta bila avtorjeva najtesnejša sodelavca urednik knjižne zbirke *Historia scientiae*, Matjaž Vesel, in glavni urednik Založba ZRC, Aleš Pogačnik, za katera avtor pravi, da sta: *»... z izjemno mero potrpežljivosti in razumevanja vseskozi bdela nad mojim delom in s kopico dobre volje poskrbela, da se je uspešno končalo; brez njunega sodelovanja bi končni rezultat projekta še zdaleč ne bil takšen, kakršen je ...«*.

Drago Perko

Drago Kladnik, Rok Ciglič, Mauro Hrvatin, Drago Perko, Peter Repolusk, Manca Volk:
Slovenski eksonimi

Geografija Slovenije 24

Ljubljana 2013: Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Založba ZRC, 244 strani, 10 slik, 21 preglednic, 51 zemljevidov, ISBN 978-961-254-412-6

Zemljepisno ime je lastno ime naselij, delov zemeljskega površja, nebesnih teles, stvarno ime pa lastno ime ustanov, organizacij, podjetij, ki je po definiciji ustaljeno in nedvoumno identificira ter indi-